

DEVECSERI UJSÁG

Társadalmi, közgazdasági és politikai hetilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	8 pengő
Fél	4
Negyed	2
Egyes szám ára	20 fillér

Felölős szerkesztő:
Dr. SOMOGYI KÁROLYKiadótulajdonos:
HUSS FERENCSzerkesztőség és kiadóhivatal:
Devecser, Klapka-ucca 16.
TELEFON 23.

Ide intézendők a lapot érdeklő mindenemű közlemények

Mégegyszer a Somló.

A messze kékeltő Somlóhegy a legbájosabb alkotású bazalt kup, melyen szemmel látható nyomot hagyott az őstenger víz-sodra. Ormáról büszkén tekint alá a vihar-edzett várról. — A várnak fénykorában, 1389-ben Garai Miklós, a hatalmas nádor két fia lett urává. Azóta sokszor cserélt gazdát Somló vára. A győri püspököt felváltotta Bokóc Péter. A vár fokára pedig utóljára 1707-ben huzatta fel Bottyán János kuruc generális a Szűz Mária harci lobogót, mikor Starenberg ellen megerősítette. (Darnay Kálmán „Gisimár” c. könyvéből.)

Ime, egy darab történelem a Somló multjából!

Mint az európai hírű régész, Darnay Kálmán könyvéből olvashatjuk, már az őskorban élénk élet uralkodott a Somlón. Az árja néptörzs ütött itt tanyát. Guru főnök vezérlete alatt, mikor még beláthatatlan sűrű erdő borította ezelőtt négyezer évvel Somló táját. Halból, vadból élt a Somló ősembere. A hegyből fakadó Séd patak hala ízletesebb volt az akkori nagy-kiterjedésű, ingoványai miatt nehezen megközelíthető Balaton halánál.

A mult század elején, 1830 körül élte fénykorát a Somló. Kinizsi Pál, Mátyás törökverő hőse gyakori vendég volt a somlói várban, mely akkor a Kemen-család tulajdona volt. Kisfaludy Sándor „Somlói verszűret”-je, a melyet a magyar akadémia 1835 szeptember 13-án tartott közülésében olvasott fel, teljes részletességgel leírja a Somló akkori állapotát.

Hagyjuk a multat pihenni; félre az idealizmussal, az emlékeken való merengéssel; beszéljünk a jelenről.

Sarudy György, a pápai ref. főgimnázium tudós tanára a hét folyamán levelet irt szerkesztőnknek. Mint egyik lelkes híve a Somlónak, számtalan érvet hoz fel lebontása ellen.

Elmondja a többek között, hogy a kereskedelemügyi miniszter leiratának egyik nyomós argumentuma, hogy a Somló bazaltjának eladásából aktívva teszi az ország külkereskedelmi mérlegét. Ennél lényegesen gazdaságosabb megoldás lenne és sokkal hamarabb egyensúlyba lehetne hozni azt a bizonyos mérleget, ha a Bakony bauxitját nem szállítanak ki Németországba. Már pedig, mint az köztudomású, Németország havonként 1300 vagon bauxitot exportál tőlünk huszonöt éven keresztül. És a német nem fogja ezt

az anyagot az utjaira hordani, hanem a bauxitból gyárt majd alumíniumot, készít cementet — amellyel sem a román, sem a portlandcement nem vetekedhetik — s megépíti vagy kiépíti utjait s mi megvehetjük az ott gyártott alumínium edényeket, autókat, cementet stb. „Made in Germania” márka védelme alatt.

Ha pedig be akarjuk burkolni mi is silány utjainkat: lebontják először a Ságot, aztán a tokaji hegyet meg a Somlót; elég volt a bortermelemből, eleget ittak őseink és mi magunk is; most már aztán térjünk eszűkre és fejszűnk követ a hegyeken, mert ebből lesz jó közlekedési út a kivitel számára, tehát közvetve az állam pénzügyi egyensúlyának helyreállítására.

Ha annyi életrevalóság lenne bennünk is, mint a németben van, ha természeti kincseinket — melyeket bőségesen ont a Bakony — idehaza feldolgoznánk, nem kellene importra szorulnunk s a külkereskedelmi mérleget néhány év alatt aktívva tenné az a sok-sok érték és kincs, mely a mi Bakonyunk méhében fekszik.

Uj Széchenyiként üdvözlőlnék a kereskedelemi minisztert, ha idehaza feldolgoztatná a bauxit-kőzetet alumíniumnak és cementnek; ennek nyomán új iparágak honosodnának meg, hatalmas méretekben növekedne a munkaalikalom, jólét, megelégedés járna vele s közlekedési utjainkat is meg lehetne javítani az itthon előállított, így meg lehetne olcsó bauxit-cementtel, mely két-három nap alatt megszilárdul és erősebb a portlandcementnél.

És ha az itt elmondottakat valóban megszívlelné a kereskedelemügyi miniszter ur, akkor gondolkodás nélkül elvetné informálójának azt a helyt nem álló tanácsát, hogy egyedül a Somló lebontása teszi aktívva a külkereskedelmi mérleget.

Ez lehet egy érdekcsoportnak a véleménye, mely néhány hold hasznavehetetlen területet vett vagy vesz a Somlón s ezen a réven busás jövedelemhez akar jutni a hegy lebontásával.

H. F.

Irodalmi újdonságok, versek, regények, elbeszélések, gyermekmesék, képekonyvek Huss Ferenc könyvkereskedésében.

A bírák és a tagosítás.

Irta: Ivády Béla h. államtitkár, orsz. képvis.

A tagosítás célja egy község határát olyan állapotba hozni, hogy annak a községnek a határában a földiek a leggazdaságosabban, a legmegfelelőbbben legyenek kihasználhatók, hogy utakkal, legelővel a község el láttassék. Mily más ez, mint egy gazdasági művelet? Ez tehát kétségtelenné teszi azt, hogy a tagosítás végrehajtásánál elsősorban — majdnem kizáróan — a gazdasági érdekeknek kell preponderálniuk.

Az 1908. XXXIX. t.-cikk valamelyes módon gondoskodik is erről. Darányi Ignác nagyerőmű földművelésügyi miniszterünk keresztúrforszírozta, hogy legalább annyiban adassék hely a gazdasági szempontoknak, hogy a tagosítási bírói eljárást megelőzőleg az u. n. közigazgatási eljárás rendszerezessé tette, melynek során megadották a lehetőség a földművelésügyi kormányzatnak, hogy szakembereket álló bizottságot küldjön minden egyes községbe, amely a tagosítást kérte és a bizottság bejárva a határt, véleményt nyilvánítson arra nézve, hogy hasznos-e a tagosítás és ha igen, mikép hajtassék végre.

Ennek az eljárásnak a során a bizottság a tagosítás során felmerült, sokszor döntő jelentőségű gazdasági kérdésekben, amelyek gyakran szöges ellentétbe is kerültek a miniszteri határozattal, egyáltalában nem volt meg a lehetősége a földművelésügyi kormányzatnak, hogy akár csak bele is szóljon a dologba, mert a tagosítási törvény értelmében, a tagosítás minden egyes vonatkozásában, bírói eljárás alá tartozik. Ez a bírói eljárás pedig lehetelenné tette, hogy bármi néven nevezendő beavatkozás — közigazgatási részről gazdasági érdek védelme céljából — itt löbbé szóhoz juthasson. És ezt a gazdalkodósság is belátta és ennek hátrányait súlyosan érezte. Még ennél is nagyobb baj azonban, hogy a bírói eljárás maga, amelynek alapján végre kell hajtani a tagosítást, nem alkalmas arra, hogy kifejezetten gazdasági vonatkozású és olyan és olyan kérdésben, amelynek a gyakorlati élethez kell alkalmazkodnia, irányadó lehessen.

Azok a nehézkes perrendi formák, jogszabályok, melyek a bíróságot az eljárásban kötik, nem alkalmasak arra, hogy a gazdasági szükséglethez, az élethez simuljanak. Lehetetlen egy tagosítást gazdaságilag célszerűen végrehajtani, tisztán és kizárólag ilyen bírói eljárás alapján. Olyan tagosítási törvény tehát, mely továbbra is a bíróság jurisdikciójában hagyja a tagosítás végrehajtását, el sem képzelhető.

Ennek a bírói eljárásnak van egy másik része is. Ez a személyi kérdés. Nem a bírói kar jó hírnevéről van itt szó, hanem egészen másról. A hatvanas-hetvenes években százzal hajtottás végre évente az országban a tagosításokat. Mi volt ennek a következménye? Az, hogy egy olyan bírói kar nevelődött, mely gyakorlatilag is kitanulta ezt a dolgot, mert husz-harminc éven keresztül foglalkozott gyakorlatilag ezzel a kérdéssel. És az ekkori bírósádalom még olyan rétegekből rekrutálódott, amelyekből a bírák ugyszólván magukkal hozták azt a gazdasági érzéket, elemi

gazdasági ismereteket, amelyek egy tagosítás helyes végrehajtásához okvetlenül szükségesek.

A 80-as, 90-es és a 900-as években Magyarországon a tagosítások — azt lehet mondani — teljesen megszűntek. Természetesen, hogy az a bírói kar, amely akkor rendelkezésre állott, kihalt, vagy olyan magas polcra került, hogy tagosítással gyakorlatilag többet már nem foglalkozott. Amikor tehát az 1908. XXXIX. törvénycíkket életbeléptették, egészen új bírói kart kellett nevelnünk.

Alighogy megkezdtük ezt, jött a háború, újból hét esztendőre megszűntek a tagosítások, úgy hogy ma megint ott állunk, hogy nincs begyakorlott bírói karunk; egy-két régi emberünk van még talán, de hogy ilyen komoly, nagy és igazán gyors munkát el tudjunk végezni, ez ma lehetetlen.

A legnagyobb tisztelet a magyar bíróságnak és a legnagyobb elismerés az iránt a képzettség iránt is, amellyel a bírák fel vannak ruházva, de vajon bármilyen jogi képzettség elégséges-e gazdasági tudás és érzék, gazdasági áttekintés nélkül ahhoz, hogy egy tagosítást végre tudjon valaki hajtani a gazdasági követelményeknek megfelelően? Nem. Ezt a gyakorlati tudást a mai viszonyok között abszolúte nem tudjuk a bírának biztosítani, mert egyáltalában nem volt módjuk alkalmazni ezzel a kérdéssel foglalkozni már évtizedek óta.

Ezért foglalkozom én állást a megoldás mellett, hogy a tagosítás végrehajtása a földmivélségi kormányzat hatáskörébe engedessék át.

Révfülöpön.

Révfülöpön vihar járja,
Beledörög a nótaba.
Ha a cigány megcifrázza,
A villám is kicikázza.
Ha meg szomorura fordul,
Még az ég is hozzám fordul.
S mikor felsír fájdalomban,
Villám fénye el-kilobban.
Olyan-olyan nagy sötét lesz...
Ég és a föld együtt érez!

Hallgass, hallgass fájó bánat,
Nézd az égen csillag támad,
Csillagok kégeknek,
Pajzán fénnel ránk nevetnek.
De akármilyen tüzzel csillog,
Szebb nekünk a földi csillag!
Melegebb is, kedvesebb is,
Százszor inkább — közelebb is!
Gyulajtok ki szép csillagok,
Leányszemek, ragyogjatok!

Te meg cigány, ne nézz égre,
Csak erre a fényeségre!
Szedd kótára, szedd nótaba,
Tanuld is meg éjszakára!
Égi csillag, ha halványul,
Bucsuztass el egy kis lánytul.
Húzd el, húzd egy ablak alatt,
Hogy a szívem majd megszakad.
— Révfülöpön vihar járja,
Beledörög a nótaba.

Somogyi Károly

NYILTÉR

(E rovatban közölték nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Dr. Moravcsik Ernő Emil egyet. tanár Budapesti írja:

„T. Mohai Ágnes forrás kutkezelőse, Moha.

Készséggel hozom tudomására, hogy az Ágnes forrás savanyúvizet gyógyszerpontból több ízben teljes sikerrel alkalmaztam.”

A Mohai Ágnes víz mindenütt kapható.

Leventék ünnepe.

Ünnepe volt múlt vasárnap a devecseri leventéknek. A június hónap Devecserben tartott járási versenyen a helybeli leventék nyerték el a járási vitézek által felajánlott gyönyörű vándordíjat: egy fehérselyem zászlót. Ezt szentelte fel vasárnap délután a Polgári Lövéde kerthelyiségében vitéz Orbán József somlószőlősi plébános.

Délután 4 óraker a győztes leventecsapat kivonult a Lövédebe, hol a zászlót vitéz Orbán plébános a következő beszéddel szentelte fel és adta át a leventéknek:

Ünneplő testvérek! Kedves ifjak! Ezt a zászlót, melyet imént az egyház szavaival megáldottam, gondos kezek készítették. Fáradtak, dolgoztak rajta a járás vitézeinek megbízásából és átadjuk nektek, kedves ifjak, hogy szeressétek és megbecsüljétek.

Szívesen tettem eleget a felszólításnak és mint a járási vitézi testület egyik tagja, átadom nektek megőrzésre, megtartásra ezt a vitézi vándorzászlót. Vitézek adják nektek örömmel és szeretettel, melyen a vitézi jelvényen kívül e szavak állnak: „Ép testben ép lélek”.

Szükség van az ép testre, ép lélekre és ezt különösen meg kell találnunk az ifjúságban, a leventékben, kiknek kitarító munkája hozhatja meg a jobb jövőndöt. Nevelnek, oktatnak benneteket és ha eredményt értek el vagy dicséretet kaptok, ez csak arra szolgáljon, hogy lelkesen kitartsatok a további munkában. Hogy mindennejt komolyan veszik a leventemozgalmat, ez azért van, mert minden leventének egész embernek kell lennie és e mozgalom magyarabb magyart akar nevelni. Ez a zászló a vitézi jelvényvel és felirattal neveljen benneteket arra, hogy lehessetek méltó utódai mindnyájunknak. Nemcsak születtünk e földön, e hazában, hanem azzal együtt is kell éreznünk. Kevesen vagyunk és így mindnyájunknak ki kell a részét venni a nemzeti munkából és dolgoznunk kell a magyar hazáért. Kedves ifju leventék, ez a zászló, melyet most birtokoltok, neveljen belétek lelkeséget, magyarságot és ebben a munkában kísérjen benneteket az Isten áldása.

Hogy azonban ezen feladatnak megfelelhessetek, szüksége van a magyar ifjúságnak az összetartásra. Az összetartás példáját önmagunkban hordjuk. Testünknek sok tagja van és ennek a sok tagnak minden munkája egy célra, az életfentartásra irányul. Ilyennek kell lenni a mi törekvéseinknek is. A nemzetnek is számtalan osztálya van és bárhova tartozunk is, mindnyájunknak egy közös nagy munkában, a haza szolgálatában kell találkoznunk. Az összetartásnak kulcsa a szeretet. Szeressük egymást, hisz mindnyájan magyarok, testvérek vagyunk. Szeressünk mindent, ami magyar. Szeressük ezt a földet, amely ápol s majdan eltakar. Szeressük a mi ősi nagy nemzetünket, azt a fájdalmas múltat, mely annyi tanulsággal, bátorítással szolgálhat a jövő küzdelmeire.

Kedves ifju leventék, egyre kérlek benneteket. Legyetek engedelmesebbek, bátrak és összetartók. Ezt a három erényt növelje bennetek nagygyá az általunk nektek ajándékozott vándorzászló és csak azt kívánom, hogy ezen zászlónak, miként az ajándékozók, ti is mindenkor dicsőséget tudjatok szerezni. Adja Isten, hogy úgy legyen!

Felszentelés után néhány szép szabadgyakorlatot mutattak be a leventék, melyet a nagyszámú közönség zajosn megtapsolt.

Gyakorlat után az ajkai bányász-zenekar szórakoztatta a közönséget, majd tréfás versenyek tették élénkebbé a kellemes nyári délutánt.

Kétgyermekhoesi (egyik otthoni, a másik útcái) olcsón eladó. Cim a kiadóban.

Turisztika.

Kirándulás a Somlóra — A somlóvidéki osztály megalakítása.

F. hó 7-én a M. T. E. budapesti központja a székesfehérvári, veszprémi és ajkacsingervölgyi osztályok részvétele mellett a somlóvidéki osztály megalakításának emlékére, ennek rendezésében jól sikerült rövid műsoros kirándulást tartott a Somlóhegyen. A megrendezésben Bugsch László ajkacsingervölgyi ügyvezető alelnök az érdem.

A mintegy ötven főtől álló társaság a kora reggeli órákban törtétfel a hegytetőre, hol dr. Szalay László várm. tb. főorvos, Szalay Ottó és Günther Ferenc szövegigazgató várták és üdvözölték a turistákat, kiket a Margit kápolnától Tünczer Lajos telexkönyvvezető kalauzolt fel a hegytetőre. Rövid tartózkodás után a társaság a Margit kápolnához ereszkedett le. Itt tartották meg részben a műsort, melynek legkiemelkedőbb része a dr. Szalay László által a Somló multja, jelenleg és jövője címen tartott előadás volt, melyet a turisták meleg érdeklődéssel hallgattak végig. Az idő rövidsége képezte az akadályt, hogy a teljes műsor megtartható nem volt.

A Somló jövőjét illetőleg dr. Szalay László által előadott szomorú lefontási hírekre Jász Géza, a M. T. E. alelnöke azt a megnyugtató kijelentést tette, hogy a megtett és még megteendő intézkedések következtében bizton hiszi, sőt tudomása van illetékes helyről történt nyilatkozatok után arról, hogy a lefontás a megvalósulás stádiumáig nem fog jutni és a netalán megtett bázaltbányajuttatási intézkedések hatálytalanná lesznek egy a közeljövőben hozandó törvénnyel, mely a Somlót nemzeti kincsnek mondja ki és azt állami védelem alá helyezi.

Rövid pihenés után a társaság elindult a somlóvásárhelyi állomás felé, utközben azonban kellemes meglepetésben volt részüik, mert dr. Széphegyi Ferenc az egész társaságot borházában pompás tiszóráival vendégelte meg. A társaság Devecserbe 10 ó. 50 p. vonattal érkezett meg. Az állomáson Szabó Ferenc főjegyző, dr. Csorba Géza és Kondor Jenő tb. főszoigabírák, Vági Lajos igazgató és többen fogadták az érkezőket.

Tizenegy óraker az Uri Casinó nagytérmeben Belák Endre főszoigabíró üdvözölte Jász Géza központi alelnököt és a vidéki vendégeket és megnyitotta a somlóvidéki osztály alakuló diszközgyűlését és felkérte a központi kiküldöttet, hogy a megalakulást mondja ki.

A központ nevében Jász Géza alelnök üdvözölte és megalakultnak jelentette ki az osztályt és vonzó szavakban beszélt a turistáság nemes, ideális céljairól, jelentőségéről, feladatairól. Kérte a megalakult osztályt, hogy a többi testvérosztályokkal karöltve, szíveslélekkel szolgálják a turistáság ügyét. Végül köszönetet mondott Bugsch László ajkacsingervölgyi ügyvezető alelnöknek és Tünczer Lajos telexkönyvvezetőnek a szervezés körül kifejtett munkálkodásukért.

A diszközgyűlés azután Belák Endre főszoigabíró elnökele alatt az osztály tisztikarát, a választmányt rendez és póttagjait választotta meg egyhangulag, mely szerint megválasztottak: Diszelnök: Belák Endre főszoigabíró, osztályelnök: dr. Karsay Sándor kir. j. b. elnök, ügyvezető alelnök: Tünczer Lajos telexkönyvvezető, alelnökök: dr. Szalay László vm. tb. orvos és Balogh Mihály gyógyszerész, titkár: dr. Csorba Géza tb. főszoigabíró, jegyző: dr. Kondor Jenő szoloigabíró, pénztáros: Belső István irodatiszt, ellenőr: Czinder Károly tp. főkönyvelő, ügyész: dr. Tóth Béla ügyvéd.

A választás után Jász Géza központi alelnök üdvözölte a megválasztott tisztikart és kérte odaadó és buzgó működésüket és Isten áldását kívánta az osztály működésére.

Réhe Gyula veszprémi osztályelnök a veszprémi, Weichhardt Valdemár ügyv. alelnök a székesfehérvári, Bugsch László ügyv. alelnök az ajkacsingervölgyi osztály nevében üdvözölte a megalakult osztályt és testvért együttműködésüket ajánlották fel.

Belák Endre viszonzó üdvözölő szavai után a gyűlés véget ért és a jelenlevők a

diszembédhez iltek, hol meleg, kedves turista érzésektől áthatva, többen a vendégek közül is és a helybeliek közül: Szabó Ferenc főjegyző, dr. Erdős László kir. főállatorvos, Belák Endre főszolgabíró és Vinczer Lajos telekkönyvvezető szólaltak fel.

Ajándék előfizetőinknek.

A Devecseri Ujság karácsonyi számával ajándék-naptárt ad előfizetőinknek. Tartalmas, izléses kiállítású „Somló“-naptár lesz ez, melyet minden előfizetőinknek kézbesíteni fogunk a karácsonyi számmal.

A naptár teljes és hiteles leírását adja a Somló történetének. Éppen ezért felkérünk minden olvasónkat, hogy bármily adat, elbeszélés vagy szájhagyomány áll rendelkezésükre a Somlóra vonatkozólag, azt velünk mielőbb közölni sziveskedjenek.

Hirdetéseket szeptember hó 15-ig szintén felvesszük a naptár részére, mely helgi vonatkozású tartalmánál fogva előreláthatólag nagy népszerűségnek fog örvendeni.

H I R E K

ISMERLEK, URAM!

Uram, Te minden vagy nekem,
A tűz, a fény, a Lélek!
Uram, ki járna énvelem,
Ha még nem ismernélek?

Nem néznék a magasba fel,
És nem látnék a mélybe
És szívem, mely most dalra kel,
Elveszne tán az éjbe...

Uram, nincs szépség kívüled;
Te vagy a legszebb Lélek,
Uram, nincs élet nélküled:
Én már csak benned élek!

Megyek utánad, Végtelen
És semmitől se félek!
Uram, mi volna életem,
Ha még nem ismernélek?...

Weichner Erzsébet.

— Képviselőnk hivatalában. Kerületünk orsz. képviselője, dr. Schandl Károly földmívelésügyi államtitkár szabagságáról hazaérkezett és átvette hivatala vezetését.

— Szent István hete. Még a megszokottnál is nagyobb érdeklődés mutatkozik az idén a budapesti Szent István-hét iránt, mely augusztus hó 18—25-ike között fog lezajlani. A Főváros Idegenforgalmi Hivatalánál, ahol az ünneprendező nagybizottság központi irodája székel, eddig az ország egész területéről több száz olyan község jelentkezett levélben, ahonnan küldöttségek érkeznek Budapestre. A legtöbb részvevő az augusztus 20-iki körmenetre várható. A fentiekben kívül számos községből jelentkeztek kisebb csoportok és egyesek is. Minthogy sokan nem csupán egy napot, hanem többet is szándékoznak Budapestten tölteni, most folynak a tömeges elszállásolás megszervezéséhez szükséges előkészületek. Festői lesz a vidékről érkező számos olyan csoport, amely régi viselkedésű Budapestre érkezni és így vesz részt a körmeneten. Külön csoportja lesz a körmenetnek az a lovasmenet, amely történelmi kosztümökben vonul fel és a régi Szent István-napok hangulatát fogja felidézni.

— Jakab Áron üdvözlése. Megírtuk, hogy a pápai ref. egyházmegye Jakab Áron nagypirítii lelkesztéspeserevé választotta. Ebből az alkalomból a népszerű lelkesztésmeg ünneplésben részesítették hívei. E hó 7-én Nagy- és Kispirít ref. egyházközségének előjárói és egyháztagjai tanítók vezetésével megjelentek szeretett lelkesztőknél és a nagypirítii hívek nevében Paragh Dezső, a kispirítiek részéről Horváth Péter, a volt tanítványok nevében pedig Gaál Izidor balatonalmádi-i tanítók üdvözölték. Az ünnepeit lelkesztésmeghatalon mondott köszönetet a megtszítettetésért.

— Kirándulás. Kedves és emlékezetes estét töltött egy kicsiny kiránduló csoport e hó 9-én Révfülöpon járásunk közseretben és tiszteletben álló főszolgabírájánál, Belák Endrénél s családjánál, rokon és jóbarátai körben, Magdus leányának születésnapjára ünneppel kapcsolatosan. A jó hangulatban és kedvben szórakozó társaság — a közbejött viharra való tekintettel is — egész a legkésőbbi éji órákig együtt maradt. Jelen voltak: Vadnay Szilárd dr. várm. tisztii főorvos és Tolth Béláné vm. tisztii főjegyző neje és családja, lelkes fiatalok az ott nuraló Hungária cserkészszakosztályból, Devecserből dr. Szalay László és neje, Szabó Ferenc főjegyző, Végi Lajos bankigazgató és felelős szerkesztőnk.

— Halálozás. Mint részvétellel értesülünk, Szarvas József somlójénai kántortanító csütörtökön reggel a celledömölki kórházban, hová operálás végett szállították, hirtelen elhunyt.

— Kath. Leányklub Devecserben. Julius 28-án megalakult a Devecseri Leányklub. A Központ részéről Popovits Teréz volt jelen, aki a klub célját, irányát és munkásságát, a tagok kötelességeit ismertetette. Egyszáz tanácsadó: Alasz Miklós plébános, kinek jóvoltából a klub otthonra talált a r. kath. iskolában. Klubvezető: dr. Kondorné Kóh Irén polg. isk. igazgatónő, kinek ezután is köszönjük, hogy nagy elfoglaltsága mellett a Kath. Leányklub irányítására is hajlandó egy kis időt szentelni. Tagok: Balogh Ilonka, Erdős Sári, Forintos Magda, Kovács Mária, Laucsák Rózsá, Nagy Ágota, Percel Mária (pénztáros), Rafaisz Gabriella (jegyző), Rupert Margit (házikasszony), Sikos Gabriella, Szöke Jolán, Torma Erzsébet, Weichner Erzsébet (ifj. elnök). A klub hivatalosan f. é. szept. havában kezdi meg működését vallásos, etikai, szociális, praktikus stb. irányú előadások keretében. A klub törekvéseit a Devecseri Ujság következő számában bővebben ismertetjük, a szokásos félreértések elkerülése céljából.

— Villámcsapások. Hatalmas zivatar vonta el felettünk a múlt vasárnap éjjel 11 óra tájban. Erős mennydörgés és hosszantartó zápor közben a villám leittott Devecserben Somogyi József Arany János-utcai házának istállójába, ahol egy ökröt sujtott agyon. Ugyancsak ez alkalommal Tósonok Gögyicz János és Penk György közös tető alatt levő házába ütött le a villám, hol nagymennyiségű takarmány, gabona, liszt, sertés, baromfi stb. lett a tűz martalékává. A kár meghaladja a 20.000 pengőt.

E hó 5-én éjjel Ajkacsingervölgyön és pedig Felsőcsingeren, de különösen Köleskepekárok völgyében felhőszakadás volt, mely felhőszakadás a villámok között melletti levő lakásokat, a kórháznál levő barakokat, Arminaknán és Felsőcsingeren levő lakások egy részét többé-kevésbé víz alá helyezte. Különösen a villámok között melletti lakásoknak a patak medre felé eső része szenvedett, amennyiben a víz Karsaj-féle lakásba behatolva, azt teljesen beiszapta a lakás előtt levő kertet kövekkel, iszappal és gerendákkal tele hordta. Karsaj és családja teljesen tönkre ment, csupán pusztá életüket tudták megmenteni. Sokat szenvedett ezen árvíz által az ugyan e lakásban levő Kolonics Mihály szerelő is, akinek az ár összes fehéreneműjét elvitte. A károsultaknak a bányai igazgatósága ezer pengő segélyt utalt ki.

— Első segélynyújtási tanfolyam. Mint már megírtuk, ma vasárnap délután 3 órakor a községhezán első segélynyújtási tanfolyam lesz az önk. tüzoltóknak és az idősebb korosztályú leventéknek. Az előadást dr. Szalay László tisztii főorvos tartja.

— A kertai vásár. Kerta község — képviselőnk közbenjárására — évenként négy országos vásárt kapott. Az első vásár hétfőn, augusztus 8-án volt, amikor a község agilis jegyzője, Bognár Vince kezdeményezésére úgy határozott a képviselőtestület, hogy az első vásáron senki helypénzt nem fizet, egész nap cigánybanda szórakoztatta a vásár közönségét és az ottani gazdák minden ismerősüket vendégül látták. Így aztán az első kertai vásár igen kedélyes hangulatban zajlott le.

— Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesoványodás, sápadtság, mirigybetegségek, bőrkiütések, kelések, furunkulusok esetinél a természetes »Ferenc József« keserűviz szabályozza a belek annyira fontos működését. Az orvosi tudomány számos vezérferfia meggyőződött arról, hogy a valódi »Ferenc József« víz hatása mindig kitérően beválk. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Harcias asszony. Ugyancsak harcias asszony lehet Csékuton Zöld Istvánné. A múlt csütörtökön békéltetési tárgyalásra volt idézve a devecseri kir. járásbíróhoz sógornőjével, Zöld Gyulánéval. Természetesen a vagyon miatt. A két asszony látszólag békésen utazott el Devecserből Tóskoberéndig vonaton s onnan gyalog folytatták az utat hazafelé. Az uton összeveszttek, szó szót követelt s a perpatvar vége az lett, hogy Zöld Istvánné sógornőjét egy hosszú, rozsdás árral életveszélyesen összeszurkálta. A bíróság még aznap éjjel kiszállta a helyszínre, Zöld Istvánné a veszprémi kir. ügyészség fogházába, sógornőjét pedig a devecseri kórházba szállíttatta.

— Közgyűlés. A Devecseri Hitelszövetkezet évi rendes közgyűlését e hó 28-án tartja. Határozatképtelenség esetén szeptember 4-én lesz megartva.

— Sulyos szerencsétlenség történt a múlt héten Adorjánházán. Németh Lajos véletlenül a cséplőszekrény dobjának szeléről belelépett a forgó dobba, mely egyik lábát bokától leszakította. A celledömölki kórházban ápolják. Állapota súlyos.

— Életunt pásztor. Németh István 56 éves devecseri pásztor, aki Süttő Testvérek birtokán volt alkalmazva, csütörtökön délután a devecseri temetőben mellette magát. Tetének oka életuntáság. A kórházban ápolják.

— Erzsébet Királyné Szálló Budapest, V. Egység-utca 5. Elsőrangú családi szálló a Belváros központján. 100 szoba, központi fűtés, vízvezetékes mosdók, lift, fürdőszobák, Egy ágyas szobák 5—9 P-ig, két ágyas 6—12 P-ig. A szállóban van kozkedvelt étterem. kávéház, söröző pince. Saját termései somló borok. Esténként a legjobb cigányzene. Szabó Imre tulajdonos.

— Szabásznai tanfolyam nyílt meg kedden Ajkán és Devecserben cipész és csizmadiaiparosok részére. A tanfolyam négy hétig tart s a azon tanítva lesz a modern szabászat, luxus és orthopead cipők készitési módja. A tanfolyam vezetője Horst József s ugy Ajkán, mint Devecserben élénk látogatottságnak örvend.

— Elveszett a tuskevári plébániáról egy fekete-fehér tarka szentbernáthgyi kutya. Néro névre hallgat. Megtaláló jutalom ellenében adja át a tuskevári plébánián.

— A devecseri anyakönyv. Születés: Aug. 9. Elő Imre tanító és neje Szalay Irma leánya Mária Valéria rk. — Halálozás: Aug. 5. Redei Jánosné szül. Benze Katalin 54 éves rk., vesegyulladás. — Ia. Madarász Pál bisbirt. 80 éves rk., végegyengülés. — Hazasságol nem kötöttek.

A LEGOLCSÓBBAN

zamatos szörpöket készíthet otthon az eredeti SOIRÉE compositiókkal orangeade, citronnade, tutti-frutti stb. készítéséhez minden üvegen használati utasítás van.

NAGY MEGTAKARITÁS!

Kapható: SCHELLY ANTAL illatszertárban Devecser,

Lóárverés.

Augusztus hó 17-én, az ajkai vásár alkalmával déli 12 órakor az uradalmi belmájorban szabadkézből el fog árvereztetni:

8 drb. hidegvérű igásló és csikó,
3 drb. főlvér anyakanca és szopócskikó.

Ajkai uradalom.

2110/1927. tk. sz.

Árverési hirdetés

Pápai Takarékpénztár r. t. végrehajtatónak Szalóky Géza végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 2400 P tőkekövetelés és jár. behajtása végett, a devecseri kir. járásbírótság területén levő és nagypiriti községben fekvő s a nagypiriti 12 sz. tjkvben A+1 sor 285 hrsz. szántó és erdő a Nagycseri dűlőben elnevezésű ingatlanból Szalóky Géza B. 12. alatti illetőségére, az u. o. 371 sz. tjkvben A+1 sor 284 hrsz. ingatlanból u. annak B. 24 alatti illetőségére együttesen: 725 P kikiáltási árban, az u. o. 11. sz. tjkvben A+5 sor, 1065 hrsz. alatt Káposztás elnevezésű ingatlanból B. 20 és 21 alatti illetőségére u. annak 2 P kikiáltási árban, az u. ottani 817 sz. tjkvben A 3 sor 568 hrsz. alatt. Szántó a mászmezei nyugati dűlőben elnevezésű ingatlanból u. annak B. 6 és 8 alatti illetőségére 81 P kikiáltási árban, Kispiriti községben fekvő és a kispiriti 283 sz. tjkvben A+1 sor 292 hrsz. a. szántó a negyedik nyíresi dűlőben fekvő ingatlanból u. annak B. 12 alatti nevében álló egész ingatlanra 200 P kikiáltási árban, az u. o. 225 sz. tjkvben A+1 sor 106 hrsz. alatt, kaszáló a Hosszualja dűlőben ingatlanból u. annak B. 12 és 13 alatti illetőségére 500 P kikiáltási árban, az u. azon tjkvben A+2 sor 284 hrsz. alatt Szántó a negyedik nyíresi dűlőben ingatlanból u. annak B. 12 és 13 alatti illetőségére 80 P kikiáltási árban és az u. o. 78 sz. tjkvben A+8 sor 320 hrsz. a. Szántó a Jankai dűlőbeli ingatlanból u. annak B. 13 alatti illetőségére 300 P kikiáltási árban elrendeli.

Az árverést 1927. évi október hó 14-én d. e. 10 órakor Nagypiriti községében és Kispiriti községében 1927. okt. 14-én d. u. 2 órakor.

Az árverés alá került ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. tc. 147., 150., 170. §§.; 1908: XL. tc. 21. §.).

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékáka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908: XLI. 25. §.).

Devecser, 1927. júl. 18.

Dr. KARSAY m. kir. jb. elnök s. k.
A kiadmány hitelűl:
KOVÁCS s. k.

Néhány butordarab
olesón eladó. Cim a ki-
adóban.

Közgazdaság.

Termeljünk téli burgonyát.

Téli uburgonya termelése céljából július végén, augusztus elején kell a magot elvetni, amelynek azután kapálását, töltogetését ugyanolyan módon kell végezni, mint a tavaszi ültetésüét. Öszre a gumók kifejtődnek, de nem érnek be teljesen, vagyis héjájuk még ledörzsolhető. Ezt a még apró burgonyát télire ugyanabban a földben hagyjuk, amelyben termett és az elfagyás ellen szalmás trágyával jól betakarjuk. Kiszedését februárban kezdjük meg, amikor a föld fagyja felenged, mindég csak akkor, ha a hőmérő fagyponton felül van s szalmával kibélelt kosarakba vagy ládákba gyűjtve visszük piacra. Későbbben március hó folyamán már zsákokba is lehet szedni.

Július—augusztusi ültetésre mindenfajta burgonya felhasználható, megfelelőbbek azonban a korábban érő jobb ízű fajták.

Vetőgumórol már tavasszal kell gondoskodni, amennyiben az azévi termésű burgonya erre a célra nem alkalmas, mert annak elültetése előtt 2—3 havi nyugalmi időszakra van szüksége. A vetni való burgonyát világos és hűvös helyen vékony rétegben, lehetőleg egy sorban kell ültetésig eltartani. Ez esetben 3—4 cm. hosszú, erős csira képződik rajta, amit letördelni nem szabad, hanem ezekkel együtt kell a gumót elültetni. A gumókat gondosan kosarakba, vagy ládákba rakva kell a táblára kivinni.

Eladásra a kellőleg válogatott 4 cm. körüli átmérőjű gumók a legmegfelelőbbek. Előbb a kisebb, majd azután a nagyobb gumókat kell értékesíteni. Kat. holdanként 25—30 g termésre lehet számítani, ami 800—1600 P bevételt fog eredményezni.

Placi gabona árak.

Buza	28—28.80 P	Zab	16—17 P
Rozs	25—26 „	Tengeri	28—29 „
Árpa	24—25.60 „	Burgonya	15.20 „

**Aeraxon a tökéletes légyölő.
Kapható Huss Ferencnél.**

1980/1927. tk. sz.

Árverési hirdetés.

Csőglei ág. ev. gyülekezet magtára végrehajtatónak özv. Gáncs Józsefné, sz. Prikkel Rozália végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság utóajánlatra az újabb árverést 15488 P tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a devecseri kir. járásbírótság területén levő Csőgle községben fekvő s a csőglei 1104. sz. tjkvben a+2 sor, 360/b/2 hrsz szántó a a temetői és paperdei elnevezésű dűlőben végrehajtási szenvedő nevében álló ingatlanra 829 P kikiáltási árban elrendelte. Az árverést 1927. évszeptember hó 23. napján d. u. 2 órakor Csőgle községében fogják megtartani.

Az árverés alá került ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1891: LX. tc. 147., 150., 170. §§.; 1908: LX. tc. 21. §.).

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékáka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908: XLI. 25. §.).

Devecser, 1927. jun. 21.

Dr. KARSAY m. kir. jb. elnök s. k.
A kiadmány hitelűl:
KOVÁCS s. k.

Autó, motor és traktor-
tulajdonosok figyelmébe!

„Sphinx“ auto-
„Fulgor“ motor-
BENZIN

Auto-
Henger-
Gép-
Gáz-
Különleges-
Padló-

OLAJOK

Traktor-
és Világító-

PETROLEUM

Allandóan rakítáron

MAUTNER TESTVÉREK
cégnél **DEVECSER**

A Vacuum Oil Company rt.
mezőgazdasági adómentes ásvány-
olajraktára.

Telefon: 15.

Günther Ferenc okl. gazda
gabona- és terménykoraskodése.

Elfogad előjegyzéseket, nemesi-
tett buza és rozs első utánfer-
mésű vetőmagvakra létesítendő
vetőmagtisztító telepe úgy a
gazdaközönség, mint a kereske-
dők érdekeit szolgálja

Mecsnóber Géza

épület- és butorasztalos,
dísztemetkezési vállalata

Devecser, Szent István-u. 7.

Elvállal mindennemű temetkezést
a legegyszerűbbtől a legdíszesebb ki-
viteltig, hullaszállítás, exhumálást mér-
sékelt áron.

Kész koszoruk, koporsók, te-
metkezési cikkek.